

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 220.679 van 20 september 2012
in de zaak A. 206.328/XII-7070**

In zake: Vincent GELI
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jim Deridder
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Mechelsesteenweg 210 A bus 10
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

de VZW KATHOLIEK ONDERWIJS IN HET BISDOM
ANTWERPEN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jean Hendrickx
kantoor houdend te 2018 Antwerpen
Lange Lozanastraat 24
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 14 september 2012, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de delibererende klassenraad van het eerste jaar van de derde graad economie - moderne talen van het Sint-Jan Berchmanscollege te Westmalle van 7 september 2012, waarbij aan Vincent Geli een oriënteringsattest C wordt toegekend.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 september 2012, om 9.30 uur.

Staatsraad Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Jim Deridder, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Christophe Vangeel, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Diane Mareen heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Vincent Geli is tijdens het schooljaar 2011-2012 leerling van het eerste jaar van de derde graad economie - moderne talen (ASO) in het Sint-Jan Berchmanscollege te Westmalle.

3.2. Verzoeker rondt het schooljaar af met voldoende jaartotalen -bij wijze van voorbeeld Nederlands (58%), Engels (57%), Duits (67%), economie (68%), wiskunde (65%) en seminarie economie (63%)- met uitzondering echter van een jaartekort voor Frans (44%). Verzoekers gewogen totaalcijfer voor het geheel van de vakken is 60,8%. De delibererende klassenraad beslist zijn eindbeoordeling uit te stellen en legt verzoeker een bijkomende proef op voor dit vak. De delibererende klassenraad notuleert:

“Werkt hard, maar is eigenlijk geen ASO-student. Heeft de verkeerde beslissing genomen: geen interesse in de ASO-vakken en daardoor heeft hij moeite om zich te concentreren. Tekort van [Frans] situeert zich over de

ganse lijn. Moet zich de ganse vakantie inzetten voor [Frans], suggestie: bijwerkleraar. Heeft veel moeite om te beginnen met iets.”

Aan de ouders van verzoeker wordt door de algemeen directeur in een begeleidend schrijven meegedeeld (een in een derde graad ASO niet relevante verwijzing naar een B-attest is in het citaat weggelaten):

“Wij wijzen met nadruk op het belang van deze bijkomende proeven. Als de leerling het vastgestelde gemis aan kennis, inzicht of vaardigheden niet weggewerkt heeft, zal de klassenraad beslissen dat de overgang naar een hoger leerjaar [...] onmogelijk is (oriënteringsattest C). Wie de opgelegde proeven niet aflegt, verliest de mogelijkheid om een oriënteringsattest A te behalen.”

3.3. Op 23 augustus 2012 deelt de algemeen directeur aan de ouders van verzoeker mee dat verzoeker voor de bijkomende proef een resultaat haalde van 43,7%:

“Dit resultaat is door de delibererende klassenraad uitvoerig besproken waarna de klassenraad beslist heeft Vincent een oriënteringsattest C toe te kennen.”

De notulering van de beslissing vermeldt:

“Vincent behaalde op zijn BPE Frans slechts 43%. De vakleraar licht toe dat het tekort zich situeert in de vier vaardigheden. Het is duidelijk dat Vincent voor Frans de basis mist om door te gaan naar het zesde jaar. De DKR plaatst het tekort opnieuw binnen het geheel van de resultaten die in juni behaald werden (deliberatielijsten worden opnieuw rondgedeeld). De leraren onderstrepen dat Vincent het profiel en de capaciteiten mist voor een derde graad ASO, zoals dat ook in het verleden al vastgesteld en gecommuniceerd werd. De DKR besluit eenstemmig om Vincent een OAC toe te kennen. De krachtlijnen van het motiveringsformulier worden afgesproken.”

Bijkomend wordt volgend ‘motiveringsformulier’ meegedeeld:

“Bij het nemen van de beslissing heeft de klassenraad zich laten leiden door onderstaande overwegingen.

De leemten voor Frans, een richtingsvak, zijn qua omvang (alle vaardigheden) en ernst zo groot dat een succesvol afronden van het zesde jaar niet haalbaar wordt geacht.

De te zwakke prestatie voor Frans staat niet op zichzelf: ook voor Nederlands en Engels scoort Vincent erg zwak. Het ganse talenpakket in een derde graad aso wordt als te moeilijk voor Vincent beoordeeld.

Vincent wordt niet of onvoldoende geboeid door het theoretische karakter van de onderwijsvorm. Ook het verwerken van grotere gehelen ligt moeilijk voor Vincent. Dat toont zich ook duidelijk bij de twee proefwerkenreeksen waarbij voor vele vakken een score onder de 60% behaald is.

Het ontbreken van een aso-profiel is ook vorige jaren reeds door de klassenraden vastgesteld, geformuleerd en gecommuniceerd. Zowel in de feedback van het schooljaar 2009-2010 als na het dubbeljaar in 2010-2011 is ernstig voorbehoud gemaakt bij een derde graad aso en is een heroriëntering naar tso geadviseerd.”

3.4. Nadat de ouders van verzoeker vergeefs vragen om de klassenraad opnieuw samen te roepen leggen zij hun bezwaren tegen de aangehaalde motivering voor aan de beroepscommissie.

Deze commissie adviseert op 3 september 2012 om de delibererende klassenraad opnieuw samen te roepen om de beslissing te heroverwegen, op grond van de volgende argumenten:

“- De commissie stelt vast dat Vincent slechts één jaaronvoldoende haalt voor een studierichtingsspecifiek vak. Voor drie taalvakken en twee economische vakken behaalt de leerling voldoende.

- De commissie stelt zich vragen aangaande de motivering van de beslissing. Op basis van een identiek globaal beeld van de leerling en een gelijkaardige score voor Frans werd in juni een beslissing uitgesteld, eind augustus een C-attest uitgesproken (Cfr. 2.16.2 en 2.16.3 van het schoolreglement).”

Met een 6 september 2012 gedateerde brief deelt de afgevaardigd bestuurder mee dat het schoolbestuur beslist heeft om de delibererende klassenraad opnieuw samen te roepen.

3.5. De thans bestreden beslissing neemt de delibererende klassenraad op 7 september 2012. Het C-attest wordt als volgt gemotiveerd:

“De voorzitter van de delibererende klassenraad schetst de huidige stand van zaken in de beroepsprocedure van Vincent Geli en zijn ouders tegen het door de delibererende klassenraad toegekende oriënteringsattest C. [...] De voorzitter van de klassenraad vraagt aan de leraren een analyse te maken van Vincents resultaten.

Richtingspecifieke vakken:

Analyse van de leraar economie (4 uren/week)

Uit de analyse van de resultaten voor economie blijkt dat Vincent voor het vak economie gemiddeld scoort op de kennisonderdelen (DW en PW) alsook op de onderzoekscompetenties.

Er is geen voldoende aanwijzing wat mijn vak betreft dat Vincent niet zou slagen in 6S0.

Analyse van de leerkracht Frans (4 uren/week)

Het eindtotaal van de bijkomende proef is quasi identiek aan het jaartotaal. Ik heb de samenstelling van het cijfer zoals ik het doorgestuurd heb in een Excelbestand, omstandig geduid aan Vincent en de moeder in het persoonlijk gesprek op maandag 27/08/2012.

Uit de gedetailleerde analyse van de bijkomende proef blijkt het volgende:
Luistervaardigheid

Vincent heeft grote moeite met het zich oriënteren op de tekst als geheel, maar nog meer met het gericht luisteren. Deze leerplandoelstellingen (Leerplan p.13) zijn onvoldoende verworven. Dit blijkt duidelijk uit het zeer groot aantal blanco's in de oefening. Ook doorheen het schooljaar is hetzelfde probleem gebleken tijdens luisteroefeningen en -toetsen. In een persoonlijk gesprek heeft Vincent trouwens bevestigd dat hij het bijzonder moeilijk heeft met het begrijpen van de klankstroom. Daardoor wordt belangrijke informatie niet of ongestructureerd genoteerd (cfr. kladblad bijkomende proef) (p.14).

Doordat luistervaardigheid nodig is om tot echte gespreksvaardigheid te komen, lopen ook hier enkele zaken mank: hij begrijpt soms onvoldoende wat de gesprekspartner aanbrengt om hierop in te pikken (p.14). Daardoor ontstaat niet echt een gesprek. Hij wendt onvoldoende de gepaste communicatiestrategieën aan (vragen om langzamer te praten, te herhalen, te herformuleren,...) om hier verbetering in te brengen.

Ter remediëring hebben de leerlingen gedurende heel het jaar kunnen beschikken over een document waarin de stappen werden uitgelegd om efficiënt te werken met de door het leerplan aanbevolen weblinks: www.rfi.fr en www.tv5.org (Smartschool, Frans 3e graad). In de les is ook geregeld verwezen naar www.lepointdufle.net. Deze laatste site is ook met de leerlingen verkend om er de rijkdom van te illustreren. In hoeverre Vincent gebruik gemaakt heeft van deze hulplijnen valt niet te controleren.

Leesvaardigheid

Wanneer de tekst iets complexer wordt, slaagt Vincent er niet voldoende in om de kerngedachte(n) te achterhalen (p.25). Dit bleek duidelijk uit het gesprek over de door hem zelf gekozen teksten (bvb over het homohuwelijk). Een spontane mening formuleren gaat zeer moeizaam en blijft oppervlakkig ('Il faut les laisser faire'). Het beoordelen van de informatie in een tekst lukt niet (cfr oui - non vraag). Bovendien lukt het niet altijd om ongekende woorden uit de context af te leiden. Ook in de loop van het jaar is dit gebrek al vastgesteld tijdens de les.

In een persoonlijk gesprek in de loop van het tweede semester heeft Vincent te kennen gegeven dat hij quasi nooit leest, dat hem dat niet echt kan boeien (eindterm 17, p. 27). Zijn taalarmoede kan voor een deel hieraan te wijten zijn.

Spreek- en gespreksvaardigheid

In de rubriek luistervaardigheid (cfr supra) werden reeds een aantal facetten van de spreek- en gespreksvaardigheid beschreven. In het leerplan worden deze doelstellingen hernomen op p. 38-39. Bovendien ontbreekt/ontbrak meestal de bereidheid om het woord te nemen (p.40). In de klas is Vincent - ondanks expliciete en herhaalde aanmaningen om zich enkel in het Frans uit te drukken - zeer vaak Nederlands blijven spreken. Wanneer ik dan vroeg om te herformuleren in het Frans, was het eerste antwoord meestal : 'Laat maar.' Wanneer hij er dan toch in slaagde de vraag in het Frans te formuleren, haakte hij geregeld snel af tijdens de uitleg, wat ik op dit ogenblik interpreteer als onmacht, het niet voldoende begrijpen van het antwoord, eerder dan slechte wil of nonchalance.

Deze spreekangst manifesteerde zich ook gedeeltelijk op het mondeling gedeelte van de bijkomende proef : bij een open vraag werd er vaak eerst naar de gesprekspartner gekeken en daarna een kort antwoord gegeven.

Vormcorrectheid en vooral gevarieerd taalgebruik (p.40) ontbreken. Vaak ontbreekt zelfs de lexicale basis om de eigen mening al dan niet genuanceerd weer te geven. (Geregeld moet Vincent naar zijn woorden zoeken 'Comment dire?') (p.63) De vlotheid die men mag verwachten van een leerling 5e jaar is ver te zoeken.

Ten slotte is Vincent zich er niet altijd van bewust dat hij 'tu' gebruikt in situaties waarin dit ongepast is (p.39) (Interculturele component, p.60).

Schrijfvaardigheid

Ook voor deze vaardigheid blijkt dat de functionele kennis onvoldoende ingezet wordt. Wanneer bvb gevraagd wordt om bepaalde geleerde woorden te gebruiken, gebeurt dit met wisselend succes. Zelf de juiste specifieke woordenschat inzetten in situaties die dit vereisen, gebeurt niet. (p.51)

De opbouw van de geschreven tekst is soms onsamenhangend, de gevraagde structuurwoorden worden niet of nauwelijks aangewend.

Vincent komt niet voldoende tot het gevarieerde taalgebruik waar de leerlingen moeten naar streven (eindterm 40, p.52), ondanks de uitdrukkelijke opdracht hiertoe. (cfr de bonus die bij elke vraag te verdienen was, en die ook gedurende het jaar in de klaspraktijk uitvoering benadrukt is : 'Montrez

de quoi vous êtes capables, n'hésitez pas à utiliser le gérondif, le subjonctif, le vocabulaire spécifique,... même si je ne vous le demande pas spécifiquement.')

Remediëring

De leerlingencd-rom van Branché (meer dan 100 extra oefeningen gelinkt aan de behandelde onderwerpen), ook beschikbaar via Knooppunt.

Smartschool: weblinks en zelf ontworpen oefeningen (op grammatica, herhalingswoordenschat). Ik zou vooral de 'suivi'-oefeningen willen benadrukken: remediëringsoefeningen die ik speciaal in samenspraak met de leerlingen heb gecreëerd om hun meest frequente fouten te helpen vermijden. Le point du FLE: cfr supra.

In tegenstelling tot andere leerlingen van zijn klas, heeft Vincent me nooit zelf geschreven teksten ter controle voorgelegd.

Contact met de ouders

De ouders waren niet op het oudercontact om de resultaten van het eerste trimester te bespreken. Ik heb mijn privé-telefoonnummer aan Vincent gegeven met de uitdrukkelijke vraag om contact op te nemen. Tijdens het daaropvolgende telefoongesprek met de moeder heb ik al mijn grote bezorgdheid geuit rond de slaagkansen van Vincent en erop gedrukt dat hij mij altijd kon aanspreken voor extra uitleg en/of oefening.

Op de laatste dag van het schooljaar waren de ouders verhinderd: het was zijn peter die Vincent vergezelde. Tijdens ons gesprek heb ik het tekort geduid en het opgaveformulier overlopen om mogelijke onduidelijkheden weg te werken. Ik heb Vincent uiteraard sterk aangemoedigd om er ten volle voor te gaan.

Analyse van de leerkracht Engels (3 uren/week)

Vaardigheden

Schrijven: Vincent kent zijn werkwoorden onvoldoende om een verschil te maken tussen bepaalde betekenissen in het verleden. Buiten dit en de wederkerende grammaticale fout '3de persoon +s' is het schrijven voldoende.

Lezen: Vincent begrijpt vaak de vragen niet of interpreteert ze verkeerd. Ik heb hem gericht laten remediëren, maar Vincent maakte de taken niet. Langere teksten zijn een opgave, omdat Vincent al snel opgeeft.

Spreken: Vincent durft niet/wil niet/kan niet onvoorbereid spreken. Zelfs een basisvraag lukte vaak niet. Hij verkoos bijna altijd liever te zwijgen dan de vreemde taal te gebruiken.

Luisteren: Vincent geeft erg snel op. Hij verliest zich, wordt boos of teleurgesteld, en luistert daardoor niet meer naar de boodschap. Hij moet dezelfde oefening veelvuldig horen voor hij het begrijpt. Op jaarbasis behaalt Vincent voor luistervaardigheid 37%.

Hoewel het materiaal beschikbaar is/was via Smartschool, heeft hij taken vaak op basis van de taken van klasgenoten verbeterd.

Algemeen

- Vincent is geslaagd voor Engels (57%). Dat vind ik correct. Hij heeft voldoende basisvaardigheden onder de knie. Maar zonder de uitgebreide remediëring die ik hem (en klasgenoten) in de klas heb laten maken, zou Vincent niet geslaagd zijn voor de vaardigheden.
- Tegelijkertijd mist hij alle verdieping, wil, interesse... om méér te halen. Hij probeerde erg vaak onder opgaven onderuit te komen of zocht uitwegen.
- Vincent had in het begin van het jaar een cursus van een leerling van het vorige jaar bekomen, zodat hij in de klas niet hoefde te noteren.

Remediëring vaardigheden

- Ondanks veel beschikbaar materiaal en mijn vragen heeft Vincent het 2de trimester slechts één schrijf oefening afgegeven. Ik heb hem voortdurend gevraagd te luisteren & lezen.
- Vincent heeft veel oefeningen niet zelf verbeterd maar de oplossingen van klasgenoten overgenomen.

Examen Kerstmis

Resultaat: 35/77

Vincent antwoordde verschillende vragen onvolledig of naast de kwestie. Vaak ontbreken de gevraagde woordenschat- of grammatica-items.

Vincent blijft de 3de persoon enkelvoud systematisch zonder s schrijven.

Examen juni

Resultaat: 33/60

Vincent heeft voor het mondeling examen goed geoefend met zijn gesprekspartner. Een commentaar die ik bij het mondeling vaak genoteerd heb, is 'very basic' en 'hesitant' (aarzelend). Hij scoort vaak niet meer dan 3 op 5 op verschillende evaluatie-onderdelen. Correctheid in grammatica is beperkt, maar hij heeft slechts op één vraag onvoldoende voor grammatica.

Analyse van de leerkracht Duits (3 uren/week)

DW Kerstmis: 40,5/60 (voor de drie periodes van DW resp. 19/30 - 19,8/30 - 27/30)

VA Kerstmis: 31,6/54 (lezen 7,5/15 - luisteren 9/15 - schrijven 6,6/11 - spreken 8,5/13)

EX Kerstmis: 19/36

PW Kerstmis: 50,6/90

Totaal Kerstmis: 91,1/150

DW zomer: 68,9/90 (voor de drie periodes van DW resp. 22/30 - 24/30 - 19/30)

VA zomer: 56,8/81 (lezen 20,4/24 - luisteren 14/24 - schrijven 11,2/14 - spreken 11,2/19)

EX zomer: 35,3/54

PW zomer: 92,1/135

Totaal zomer: 142,6/225

Vincent heeft geen natuurlijke aanleg voor taal, wat zich uit in lagere cijfers voor de vaardigheden. Voor Duits zijn de vaardigheidstoetsen in het begin van het vijfde jaar nog beperkt, aangezien de leerlingen op dat moment nog niet veel voorkennis hebben. Dit is voor hem heel positief: hij kan hier het hoofd boven water houden omwille van de beperkte moeilijkheidsgraad. Naarmate het jaar vordert, worden de toetsen moeilijker. Hij haalt weinig onvoldoendes, maar de resultaten zijn vaak nipt.

De kennistoetsen gaan vooral over woordenschat, aangezien grammatica niet 'an sich' getoetst wordt. In het eerste semester is Vincent snel afgeleid en geeft hij zelf toe dat hij te weinig gestudeerd heeft. Hij is in principe bang voor 'een taal leren', omdat hij goed weet dat dit zijn zwakke punt is. Als het hem niet lukt, geeft hij gemakkelijk op. In de loop van het tweede semester verandert zijn houding stilaan. Door veel positieve feedback en schouderklopjes op het juiste moment is hij aandachtiger en houdt hij langer vol. Hij beseft dat hij met de woordenschat en kennisvragen zijn DW en zijn totaalresultaat in de juiste richting kan duwen; hij zet zich beter in en behaalt in de periode van januari tot juni nog maar 1 onvoldoende score voor een luistertoets. Af en toe zijn de resultaten nog altijd slechts net voldoende, zowel voor kennis als voor vaardigheden. Bij het laatste proefwerk merkte ik dat Vincent veel meer had gestudeerd dan met Kerstmis. Met grotere gehelen heeft hij het wel moeilijk. Naar een zesde jaar voor Duits is niet vanzelfsprekend, maar zou kunnen, mits hij de juiste houding blijft hebben en blijft studeren.

Het gaat dus niet zozeer over óf kennis óf vaardigheden óf (studie)houding ten opzichte van de talen, maar over een combinatie van de drie.

Overige vakken

Analyse van de leerkracht Nederlands (4 uren/week)

Vincent behaalde een jaartotaal van 290/500 (58%).

Het jaartotaal is de optelling van de volgende componenten:

- Dagelijks werk Kerstmis: 40/80
- Vaardigheden Kerstmis: 34/50
 - Leesvaardigheid: 9,3/15
 - Luistervaardigheid: 4,3/10
 - Schrijfvaardigheid: 12/15
 - Spreekvaardigheid: 7,9/10
- Proefwerk Kerstmis: 43/70
- Dagelijks werk juni: 74/120
- Vaardigheden juni: 45/70
 - Leesvaardigheid: 9/15
 - Luistervaardigheid: 11/20
 - Schrijfvaardigheid: 10/15
 - Spreekvaardigheid: 15/20
- Proefwerk juni: 55/110

Het totaalcijfer voor Nederlands voldoet, al is 58% voor de moedertaal zwak. Vincent scoorde op luistervaardigheid, dagelijks werk Kerstmis en het eindproefwerk van juni niet overtuigend. De opdrachten die hij thuis maakte (boek- en andere verslagen, voorbereiding van bepaalde opdrachten, presentaties) waren goed.

Vincent had mijns inziens het vooral moeilijk met de verwerking en toepassing van grote leerstofonderdelen. Dit blijkt vooral aan de onvoldoendes die hij behaalde voor grote testen en de kennisonderdelen van de proefwerken. Vincent stond open voor advies. Ik heb samen met hem de leerstof voor het juni-examen overlopen en hem tips gegeven.

Luistervaardigheid bleek een probleem: noteren tijdens de les en het onderscheiden van hoofd- en bijzaken verliep erg moeizaam. Vincent gaf vaak de indruk dat hij er zelf niet meer in geloofde door erg snel op te geven, soms nog voor de luisteropdracht beëindigd was. Ik denk dat dit veeleer een gevolg was van niet kunnen dan van niet willen.

Analyse van de leraar wiskunde (3 uren/week)

Voor het zomerproefwerk had Vincent op deel 1 (zonder rekentoestel) 65% en deel 2 (met rekentoestel) 63%. Hij scoort hiermee beter dan de gemiddelde leerling in 5 ECMT. Ik heb voor Vincent niets genoteerd in verband met het verschil tussen inzicht en kennis omdat dit bij dergelijk cijfer in een ECMT niet echt belangrijk is. Ook de punten van de overhoringen-taken het 2de semester zijn goed (1 GO van de 6 een tekort).

Ik heb voor wiskunde weinig of geen problemen gehad met Vincent. Hij was in orde met taken en materiaal. Hij maakte oefeningen en stelde vragen tijdens de les.

Analyse van de leerkracht geschiedenis (2 uren/week)

Studiehouding

Ik gaf aan Vincent les dinsdag het 5de lesuur en vrijdag het laatste lesuur. Ik kan zeggen dat hij echt geprobeerd heeft zijn best te doen. Hij heeft de lessen zeker niet bewust gestoord, maar het feit dat hij (tot vervelens toe voor de medeleerlingen) zich niet kon concentreren, veel zuchtte en elke keer zijn hand op stak om te zeggen dat hij niet kon volgen... dat hij het niet begreep... of ik het nog eens kon herhalen... maakt dat ik hem echt niet bekwaam vind voor de laatste jaren ASO. Hij kan zich niet langer dan 10 minuten concentreren. Ik blijf het tragisch vinden omdat hij echt wel wil, maar niet kan. Uiterekend daardoor - en omdat ik wist dat hij al een genotuleerde waarschuwing had - heb ik met Vincent veel gepraat over 'leren' en 'hoe overhoringen maken'. Ik heb elke overhoring met hem besproken en ook het examen met Kerstmis.

Mijn conclusie is dat hij van mijn lessen niets begrijpt, maar dat hij wel kan leren en eigenlijk een goede studiemethode heeft. Hij is zeker van goede wil maar hij staat duidelijk onder druk.

Eerste semester

Mondelinge Kerstexamen:

14/30 voor inhoud

2/15 voor inzicht (daar zijn ook analoge vragen bij en creatief omgaan met de leerstof)

5/5 voor het maken van 3 definities

6/10 van het vragen oplossen bij een ongezien tekst

Als commentaar heb ik in mijn puntenboekje geschreven 'slecht//snapt er niets van'.

Als commentaar bij zijn manier van noteren heb ik geschreven 'meer noteren'.

Hij probeerde zijn lessen in de loop van het jaar bij te houden maar begreep de inhoud niet (13,5/20 op 3 toetsbeurten).

Tweede semester

Hij is ontmoedigd en houdt zijn lessen niet meer bij (6/20 op 4 toetsbeurten). Hij zegt het ook zelf.

14 februari haalt hij op een overhoring 14/50... bij de inhaaltoets 31/50.

Bij de toets van 11 mei zei hij na afloop dat hij depressief werd, dat alles zo moeilijk is en dat de overhoring niet ging hoewel hij zo hard geleerd had. Hij haalde 12,5/50.

Waarom is hij dan toch nog geslaagd?

De spreekbeurt had hij schitterend voorbereid en prima gebracht (16/20 voor inhoud) (8,5/10 voor creativiteit) (9,5 op 10 voor de bibliografie die volgens de regels was opgesteld) (8,5 op 10 voor zijn manier van spreken). Op zijn examen had hij 51 op 90. Hoewel hij vaak de klepel niet weet hangen had hij echt goed gestudeerd (gemiddelde 68/90).

Analyse van de leerkracht godsdienst (2 uren/week)

Vincent vertoont - wat het vak godsdienst betreft - een relatief 'voorspelbaar' patroon voor een zwakkere leerling uit 5 ECMT.

De evaluaties (taken, overhoringen, proefwerken) zijn vooral gebaseerd op (tekst)inzicht, daarop scoort Vincent erg matig (de helft of er nauwelijks boven).

Er moet wel opgemerkt worden dat hij 'ervoor werkt', een grotere taak verdiende vlot een meer dan behoorlijke quoterings.

Ook op het mondelinge proefwerk verdiende Vincent een gemiddelde quoterings.

Meer concreet en inhoudelijk: de resultaten wijzen uit dat Vincent het moeilijk heeft met het opstellen van een ethisch stappenplan (een van de basisdoelstellingen van het leerplan godsdienst vijfde jaar). Daar moet echter onmiddellijk bij vermeld worden dat het realiseren van deze vaardigheid voor vele leerlingen problematisch is.

Samenvatting analyses

De leraren economie en wiskunde geven aan dat er voor hun vak geen problemen zijn om het zesde jaar niet met vertrouwen tegemoet te zien. Wat de component moderne vreemde talen betreft (Frans, Engels en Duits) blijven de leraren bij hun standpunt dat het ganse talenpakket in een derde graad ASO voor Vincent te moeilijk is wat zich uit in een onvoldoende voor Frans en lage cijfers voor Engels. Ook uit de analyse van de leraar Duits blijkt dat de hogere cijfers voor Duits sterk genuanceerd moeten worden. Uit de bespreking blijkt dat Vincent al zeer veel remediëring heeft gekregen om deze cijfers te behalen. Het beeld geschetst door de leraar Frans, Engels en Duits wordt bevestigd door de analyse van de leraren Nederlands en geschiedenis. Luister- en leesvaardigheid is een algemeen probleem. Het is enkel omdat de leerkrachten zo ondersteunend zijn geweest en extra remediëring hebben aangeboden dat Vincent het voor de overige vakken heeft gehaald. Hij haalt het vaak enkel dankzij de hulp van de leerkrachten.

De leraren betreuren dat zij een aantal van deze problemen niet hebben kunnen aankaarten met de ouders zelf tijdens de individuele oudercontacten na het eerste semester en in juni.

In antwoord op het argument van de raadsheer dat eerdere adviezen buiten beschouwing moeten gelaten worden, stelt de klassenraad dat er op geen ogenblik een automatisme gespeeld heeft bij de besluitvorming. Post factum is vastgesteld dat de inschatting en beslissing van de klassenraad wel in de lijn ligt van het advies van de klassenraad van 4 EC.

In verband met het uitstellen van de beslissing in juni en het opleggen van een bijkomende proef stelt de klassenraad dat dit gebeurd is conform het schoolreglement (2.16.3, tweede bolletje).

Omdat de raadsman ook uitdrukkelijk op de interne beroepscommissie verwees naar zijn schrijven dd. 27 augustus, formuleert de klassenraad een antwoord op de andere dan bovenstaande argumenten aangedragen in dat schrijven.

In augustus is er niet zonder meer overgegaan tot het toekennen van een oriënteringsattest C. Dat blijkt uit het motiveringsformulier als synthese van een grondige bespreking. Conform het schoolreglement is door de bijkomende proef bijkomende informatie ingewonnen die de juistheid van de cijfers voor Frans niet enkel bevestigt maar zelfs versterkt: ondanks de kans om zich gedurende twee maanden enkel op Frans te concentreren, is Vincent er niet in geslaagd vooruitgang te boeken.

De klassenraad meent dat door bovenstaande analyses beantwoord is aan de vraag naar een zeer concrete en omstandige verantwoording voor het toekennen van het oriënteringsattest C.

Volgens de moeder heeft Vincent twee maanden hard gewerkt voor Frans. Vincent is via remediëring het ganse jaar ondersteund geweest. Voor Engels blijkt hij slechts geslaagd te zijn dankzij doorgedreven remediëring. Hij blijkt niet beter te kunnen.

De klassenraad in 5 SO heeft ook een prospectieve opdracht. Enkel in 6 SO is de deliberatievraag louter retrospectief. Hij begrijpt niet dat dat beschouwd wordt als ‘een anticipatie op de resultaten’.

Voor een concretisering van wat een aso-profiel is verwijst de klassenraad naar de door de scholengemeenschap gemaakte studieprofielen die bij inschrijvingen gebruikt worden.

Beslissing

De voorzitter van de klassenraad vraagt dat alle leden zich in eer en geweten de vraag stellen of men de beslissing, genomen op 22 augustus 2012, moet wijzigen.

Alle leden van de klassenraad, ook de leraar economie, zijn het er over eens dat aan Vincent geen oriënteringsattest A kan toegekend worden.

De klassenraad beslist unaniem het oriënteringsattest C toe te kennen. Hij adviseert te heroriënteren naar TSO.”

IV. De schorsingsvoorwaarden

4. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is, dat ernstige middelen worden aangevoerd die de nietigverklaring van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

V. Spoedeisendheid en nadeel

5. De Raad van State ziet geen reden om de eerste en de derde genoemde schorsingsvoorwaarden niet als vervuld te beschouwen. Verzoeker beroept zich, overeenkomstig 's Raads vaste rechtspraak terecht, op het dreigend verlies van een schooljaar. Ook verwerende partij betwist deze voorwaarden overigens niet.

VI. Aangevoerde middelen

Standpunt van de partijen

6.1. Verzoeker voert in twee middelen de schending aan van de formele motiveringsplicht en in het eerste middel daarenboven de schending van de artikelen 5, § 5, en 39 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 juli 2002 betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs (het organisatiebesluit).

6.2. In het *eerste middel* betoogt verzoeker dat de delibererende klassenraad bij zijn beoordeling voorbij gaat aan de verplichting om zijn beslissing te steunen op het geheel van zijn prestaties. Vijf van de dertien vakken blijven in de bestreden beslissing onbesproken, terwijl hij voor die vakken slaagcijfers kan voorleggen en ze derhalve op een gunstige wijze zouden hebben kunnen meewegen. Ook in de afsluitende “samenvatting analyses” wijdt de delibererende klassenraad geen enkele overweging aan deze vakken. Ze lijken aldus geheel buiten de deliberatie te zijn gehouden.

Bovendien herinnert verzoeker aan de rechtspraak van de Raad van State dat de prestaties van de leerling op jaarbasis moeten worden geëvalueerd en dat bij die evaluatie, behoudens anders luidende voorschriften, het beginsel geldt dat een cijfer van 50% een slaagcijfer is. De louter op het eigen vak betrekking hebbende commentaren van de leerkrachten van de vakken waarvoor verzoeker is geslaagd, voegen volgens verzoeker dan ook niets toe aan de dienstige motivering waarop de bestreden beslissing moet steunen. Of de betrokken leerkrachten de prestaties van verzoeker dan zwak vinden of niet, moge voor verzoeker dan wel een nuttige pedagogische wenk zijn, maar is voor de juridische beoordeling van het dossier geheel zonder belang.

Verzoeker verklaart voor het vak Frans het cijfer op zich niet te willen betwisten, maar hij kan zich niet vinden in de beoordeling dat hij onvol-

doende beslagen is in bepaalde vaardigheden op zich. Immers, het kunnen analyseren van een tekst, luistervaardigheid, leesvaardigheid enz. zijn aspecten van taalbeheersing die bij elk taalvak voorkomen. Uit de voorliggende resultaten blijkt dat die vaardigheden als dusdanig verzoeker niet vreemd zijn, aangezien hij voor Nederlands, Engels en Duits geslaagd is, wat dit laatste betreft zelfs merkkelijk boven het klasgemiddelde. Juister lijkt dan ook te zijn volgens verzoeker dat hij het lastig heeft met Frans als taal, wat zich dan uiteraard in al die vaardigheden uit, en schuchter is om zich in die taal uit te drukken. Uit de resultaten van de andere vakken had de delibererende klassenraad evenwel enkel kunnen afleiden dat het zich meester maken van die vaardigheden, ook voor Frans, niet buiten het bereik van verzoeker ligt.

6.3.1. In het *eerste onderdeel van het tweede middel* doet verzoeker gelden dat de delibererende klassenraad in een geval als het voorliggende waarbij slechts één jaartekort voorhanden is, zeer specifieke redenen moet hebben om de leerling een C-attest te geven.

Hij herhaalt dat die noodzakelijke motivering niet gevonden kan worden in de analyse van de andere vakken, aangezien verzoeker voor al die vakken een slaagcijfer behaalde. De zeer uitvoerige analyse dan weer van de vakleerkracht Frans duidt weliswaar op grondige wijze aan waar de problemen van verzoeker te situeren zijn, maar overstijgt het vakgebundene niet en komt dus niet tot een globaal onderzoek of verzoeker de doelstellingen van het leerplan in voldoende mate heeft verworven, noch tot een globale inschatting van zijn slaagkansen in een volgend jaar.

Voor wiskunde en economie leest verzoeker in de bestreden beslissing dat er alvast geen problemen te verwachten zijn. De leerkrachten Engels en Duits blijven sceptisch, maar dit kan volgens verzoeker hem niet alsnog zijn slaagcijfers voor die vakken ontnemen.

Merkwaardig bij dit alles noemt verzoeker de herhaalde bedanking van de klassenraad dat hij voor de vakken waar hij een slaagcijfer behaalde, dit slechts heeft kunnen doen omwille van de remediëring door en hulp van de betrokken leerkrachten. Dit motief doet vanuit pedagogisch opzicht ernstige vragen rijzen: leerlingen hebben recht op dergelijke remediëring, het vormt immers een essentieel onderdeel van het onderwijs.

Verzoeker besluit dat de delibererende klassenraad in geen enkel opzicht ertoe komt het tekort voor één vak concreet te koppelen aan de slaagkansen in een volgend jaar, noch wordt volgens hem op enige manier zelfs maar een begin van redenering opgebouwd waarom datzelfde jaartekort, afgewogen tegenover het geheel van het dossier, de conclusie zou wettigen dat hij de leerdoelstellingen van het eerste jaar van de derde graad niet of onvoldoende heeft behaald.

6.3.2. In het *tweede onderdeel van het tweede middel* zet verzoeker uiteen dat de motieven om een uitgestelde proef op te leggen in juni niet zijn veruitwendigd door de klassenraad en dat de motivering *post factum* in de bestreden beslissing niet kan worden aangenomen.

Voorts wijst verzoeker erop dat na verbetering van de bijkomende proef exact dezelfde cijfers voorliggen. Als de gegevens in juni niet volstonden om hem een C-attest te geven -en daarop wijst de beslissing om hem een uitgestelde proef op te leggen- dan kunnen ze volgens verzoeker thans ook niet volstaan. De motieven van de bestreden beslissing zijn bijgevolg tegenstrijdig met de deliberatiebeslissing van juni.

Bovendien doet verzoeker opmerken dat de klassenraad in de bestreden beslissing wel een uitvoerige beoordeling maakt van de prestaties voor verschillende vakken en dus aangeeft zich op het geheel van die elementen te steunen, maar dat die wijze van beoordeling toch niet overeenstemt met wat in juni bij de mededeling van de bijkomende proef was aangekondigd, namelijk dat niet slagen voor de bijkomende proef tot een C-attest zou leiden. Hij kan zich moeilijk

van de indruk ontdoen dat de klassenraad wel degelijk aan het tekort op de bijkomende proef het automatische rechtsgevolg van het C-attest heeft gekoppeld en dat de motiveringen achteraf louter *pour les besoins de la cause* zijn opgesteld.

7.1. In de nota met opmerkingen antwoordt verwerende partij op het eerste middel dat verzoeker zichzelf tegenspreekt door eerst te betreuren dat enkele vakken niet expliciet aan bod zouden zijn gekomen in de motivering van de klassenraad en tegelijk te argumenteren dat die vakken eigenlijk niet meer besproken mogen worden aangezien hij ervoor geslaagd is. Verwerende partij betwist dat elk vak expliciet besproken moet worden; het volstaat dat alle elementen die dienstig zijn voor de beslissing door de klassenraad mee in overweging zijn genomen.

Bovendien kan volgens verwerende partij ook voor vakken waarvoor een slaagcijfer bestaat gelden dat er bepaalde aspecten overeenstemmen met de vakken waarvoor een onvoldoende is gehaald: zo kan een leerling voor een vak slagen dankzij goede cijfers voor dagelijks werk terwijl de verwerking van grotere gehelen te wensen overlaat.

Zo ook heeft de delibererende klassenraad hier op pedagogisch onderbouwde wijze een analyse gevoerd van de vakken waarvoor verzoeker een voldoende behaald heeft, die aantoont dat hij bepaalde vaardigheden vakoverschrijdend niet behaald heeft.

7.2.1. Met betrekking tot het eerste onderdeel van het tweede middel verwijst verwerende partij naar het door verzoeker gevolgd curriculum, waarin het vak Nederlands géén richtingbepalend vak is maar behoort tot de basisvorming. Enkel de moderne vreemde talen en economie vormen het specifieke gedeelte.

Voorts stelt verwerende partij, eensdeels, dat het niet behalen van ten minste 50% *ipso facto* betekent dat de leerling niet de leerplandoelstellingen heeft gehaald en dus het leerjaar niet met vrucht heeft beëindigd en, an-

derdeels, dat een klassenraad wel degelijk kanttekeningen mag plaatsen bij vakken waarvoor de leerling wél 50% of meer heeft behaald.

Verwerende partij herinnert aan de ruime discretionaire vrijheid van de klassenraad. Zij merkt op dat verzoeker de vaststellingen voor het vak Frans niet ernstig weerlegt en dat de beslissing tot toekenning van een C-attest de enig juiste was.

In hoofddorde argumenteert verwerende partij dat het gegeven cijfer voor Frans in zichzelf al de verantwoording draagt van de gemaakte beoordeling. Ondergeschikt voegt zij eraan toe dat de klassenraad de verworven kennis en vaardigheden van verzoeker evenals zijn studiehouding heeft geëvalueerd en gerelateerd aan het profiel, de vereisten en de moeilijkheidsgraad van de gevolgde studierichting.

Het moge volgens verwerende partij duidelijk zijn dat de motivering voornamelijk gelegen lag in de slechte resultaten voor Frans, maar dat de klassenraad zich niet tot dit vak heeft beperkt. De klassenraad moest niet alle vakken uitdrukkelijk bespreken en het C-attest is wel degelijk mogelijk gelet op het feit dat er een tekort voorligt voor een profielbepalend vak en de beslissing ook melding maakt van het moeilijk verwerken van grote gehelen alsook andere moeilijkheden die zich, zoals op het vlak van leesvaardigheid, ook in diverse andere vakken manifesteren.

7.2.2. Ten slotte stelt verwerende partij dat in de bestreden beslissing op geen enkele manier te lezen is dat de loutere resultaten van de bijkomende proef de clausulering zouden rechtvaardigen. Tot die bijkomende proef besloot de klassenraad wegens de discrepantie tussen de resultaten voor Frans en de andere taalvakken en de resultaten voor Frans in het vorige schooljaar.

Beoordeling

8.1. Zoals verwerende partij het in de nota ook wel erkent, kan het voorgedrukt formulier en de wijze waarop verzoeker is meegedeeld dat hij een bijkomende proef moest afleggen de indruk wekken dat de delibererende klassenraad in strijd met de geldende onderwijsregeling het al dan niet slagen van de leerling zou laten determineren door het enkele resultaat op de bijkomende proef. Ook de mededeling op 23 augustus 2012 dat “dit resultaat” -waarbij alweer alleen aan het resultaat van de bijkomende proef wordt gerefereerd- uitvoerig is besproken door de klassenraad en in een C-attest resulteert, versterkt die gang van zaken.

In zijn daaropvolgend bezwaarschrift heeft verzoeker evenwel verwerende partij zeer duidelijk attent gemaakt op de draagwijdte van de op de klassenraad rustende deliberatieplicht.

Lectuur van de bestreden beslissing, met een uitvoerige bespreking van verzoekers prestaties voor het vak Frans doorheen het gehele jaar en van zijn prestaties voor andere vakken, weerlegt genoegzaam de ‘indruk’ van verzoeker dat zo een automatisme op 7 september 2012 nog bij de klassenraad heeft gespeeld.

8.2. Verzoeker zoekt voorts vergeefs steun in een overweging uit een eerder arrest van de Raad -waarin een leerling drie jaartekorten in positieve zin kon bijstellen middels bijkomende proeven en door de Raad doorslaggevend belang werd ontzegd aan trimestertekorten voor andere vakken waarvoor een globaal slaagcijfer voorlag en een klassenraad daarin tot consistentie overheen zijn op-eenvolgende deliberaties werd aangespoord- om de over hem delibererende klassenraad het recht te onthouden in september nog een C-attest toe te kennen op grond van de voorliggende cijfers, die dezelfde waren als in juni. De Raad is het *prima facie* met die redenering niet eens. Het jaartekort voor Frans kon, vergeleken met de andere cijfers voor de taalvakken en de cijfers voor Frans in het vorige jaar,

reden zijn voor de klassenraad om zijn eindbeslissing uit te stellen en zich door middel van een bijkomende proef nader voor te lichten.

Voorts verduidelijkt verzoeker niet hoe een motiveringsgebrek dat met betrekking tot het opleggen van de bijkomende proef eventueel kleeft aan de uitgestelde beslissing, de thans bestreden eindbeslissing vitieert. Hij verklaart daarenboven uitdrukkelijk het jaartekort voor Frans op zich niet te betwisten en lijkt zich ook onvoorwaardelijk aan de uitgestelde proef te hebben onderworpen toen die hem nog het perspectief bood om zijn jaartekort te verbeteren.

8.3. Het tweede onderdeel van het tweede middel is niet ernstig.

9.1. Wat het eerste middel betreft en het eerste onderdeel van het tweede middel, samen genomen, valt de Raad van State verzoeker bij in zijn uitgangspunt dat het oordeel van een delibererende klassenraad over het al dan niet slagen van een leerling geen louter mathematische optelling is van cijfers per vak, maar wel een globale appreciatie of de leerling de leerplandoelstellingen in hun geheel genomen en op voldoende mate heeft bereikt.

Ook heeft verzoeker het bij het rechte eind, daaruit de verplichting te distilleren voor de klassenraad in een geval als het voorliggende, waarbij de leerling slechts voor één vak een jaartekort optekent, extra zorgvuldig te werk te gaan en bij het toekennen van een C-attest de zeer specifieke redenen in de motivering van zijn beslissing op te tekenen. Deze specifieke redenen kunnen te vinden zijn in de omvang van het tekort en in de aard van het vak zelf, bijvoorbeeld wegens zijn aandeel in de totale studie, wegens zijn belang voor de gekozen richting of wegens specifieke kunde die het bedoelde opleidingsonderdeel wil en moet uittesten.

9.2. Uitgaande van het vermoeden van deskundigheid dat tot weerlegging kleeft aan de hoedanigheid van de leerkracht, wordt er voorts van uitgegaan dat de leerkrachten tijdens het schooljaar de door het leerplan vereiste leerstof

volledig en bekwaam hebben onderwezen, dat zij de vorderingen van de leerling correct hebben geobserveerd en geëvalueerd tijdens het ‘dagelijks werk’, dat zij examens hebben opgesteld die niet eenzijdig zijn maar representatief voor de effectief onderwezen leerstof naar leerinhoud zowel als moeilijkheidsgraad, dat zij die examens objectief en vakkundig hebben verbeterd en aan de hand van een valide puntenspreiding over de leeronderdelen gequoteerd ten einde over de bereikte kennis en verworven vaardigheden van de leerling te rapporteren en dat de relatieve waarde tussen de punten voor dagelijks werk en de proefwerken wel overwogen het leerproces van de leerling tijdens het jaar en zijn of haar capaciteit tot verwerking van afgewerkte en grotere gehelen weergeeft.

Aangenomen wordt bijgevolg dat een jaarcijfer in beginsel een geldige en betrouwbare weergave is van het relatieve belang dat moet worden gegeven aan dagelijks werk en aan de verwerking van grotere gehelen tijdens de examenperiode, aan de verschillende onderdelen van de leerstof die voor het betrokken vak in de loop van het jaar aan bod is gekomen en aan de vaardigheden die het vak vanuit de leerplandoelstellingen geacht wordt aan te reiken en dat het om die reden ook betekenisvol is om later studiesucces te voorspellen. Daaruit volgt, ook weer in principe, dat de leerling die niet een voldoende jaarresultaat behaalt, voor dat vak de leerplandoelstellingen ook niet op voldoende wijze heeft bereikt.

9.3. Hiermee wil niet gesteld zijn dat álle slaagcijfers onder álle omstandigheden een evaluatieproces in en door de delibererende klassenraad uitsluit. Vermogen die slaagcijfers niet uit zichzelf een beslissing te funderen dat een leerling het schooljaar niet met vrucht heeft beëindigd, dan kan niet bij voorbaat worden uitgesloten -en des te minder in de mate waarin de bedoelde cijfers de ondergrens van 50% benaderen- dat een klassenraad vaststellingen over de prestatie van de leerling bij deelaspecten van het bedoelde vak betreft ter ondersteuning of aanvulling van de elders vastgestelde tekorten.

Komt een klassenraad tot zulke vaststellingen, dan moet hij die wel zeer concreet onderbouwen en de relevantie ervan aantonen. Een loutere af-

firmitie immers, is strijdig met het jaartotaal waarvan in de regel aangenomen moet worden dat het representatief is.

10. Als de voorgaande algemene uitgangspunten worden betrokken op de voorliggende beslissing, komt de Raad van State in de huidige stand van de rechtspleging tot de volgende vaststellingen.

11. De bestreden beslissing is lang uitgeschreven, maar bestaat bij nader toezien vooral uit de individuele analyses (vaak in de ik-vorm) van een reeks vakleerkrachten. Door die analyses in de beslissing weer te geven, mag wel worden aangenomen dat de klassenraad ze als ontleding van het betrokken vak ook bijvalt. Als collegiaal over het geheel beraadslagend orgaan komt de delibererende klassenraad echter slechts voor de dag vanaf bladzijde 7, met de volgende “samenvatting analyses”:

“De leraren economie en wiskunde geven aan dat er voor hun vak geen problemen zijn om het zesde jaar niet met vertrouwen tegemoet te zien. Wat de component moderne vreemde talen betreft (Frans, Engels en Duits) blijven de leraren bij hun standpunt dat het ganse talenpakket in een derde graad ASO voor Vincent te moeilijk is wat zich uit in een onvoldoende voor Frans en lage cijfers voor Engels. Ook uit de analyse van de leraar Duits blijkt dat de hogere cijfers voor Duits sterk genuanceerd moeten worden. Uit de bespreking blijkt dat Vincent al zeer veel remediëring heeft gekregen om deze cijfers te behalen. Het beeld geschetst door de leraar Frans, Engels en Duits wordt bevestigd door de analyse van de leraren Nederlands en geschiedenis. Luister- en leesvaardigheid is een algemeen probleem. Het is enkel omdat de leerkrachten zo ondersteunend zijn geweest en extra remediëring hebben aangeboden dat Vincent het voor de overige vakken heeft gehaald. Hij haalt het vaak enkel dankzij de hulp van de leerkrachten.

[...] Conform het schoolreglement is door de bijkomende proef bijkomende informatie ingewonnen die de juistheid van de cijfers voor Frans niet enkel bevestigt maar zelfs versterkt: ondanks de kans om zich gedurende twee maanden enkel op Frans te concentreren, is Vincent er niet in geslaagd vooruitgang te boeken.

De klassenraad meent dat door bovenstaande analyses beantwoord is aan de vraag naar een zeer concrete en omstandige verantwoording voor het toekennen van het oriënteringsattest C.

Volgens de moeder heeft Vincent twee maanden hard gewerkt voor Frans. Vincent is via remediëring het ganse jaar ondersteund geweest. Voor En-

gels blijkt hij slechts geslaagd te zijn dankzij doorgedreven remediëring. Hij blijkt niet beter te kunnen.”

12. De delibererende klassenraad kan moeilijk argumenten vinden om verzoeker niet geslaagd te verklaren in de resultaten voor economie -een profielbepalend vak- of voor wiskunde: verzoeker behaalt hiervoor respectievelijk 68% en 65%, in hun analyses verklaren de vakleerkrachten uitdrukkelijk dat er voor verzoeker geen problemen rijzen en de klassenraad valt dit in zijn “samenvatting analyses” bij. Ook voor de formeel onbesproken gebleven vakken en voor Nederlands, geschiedenis en godsdienst behaalde verzoeker telkens een voldoende jaarcijfer.

Het vak Frans is het enige vak waarvoor een tekort valt op te tekenen; de overige cijfers, slaagcijfers zijnde, lijken bijgevolg geen beslissing tot falen te kunnen onderbouwen.

Aldus rust op de delibererende klassenraad een versterkte motiveringsplicht.

13. Hij heeft zich daarvan op het eerste gezicht gekweten door erop te wijzen dat Frans een richtingspecifiek vak is en dat verzoeker er niet in geslaagd is vooruitgang te boeken ondanks de kans om zich gedurende twee maanden enkel op Frans te concentreren. De in de bestreden beslissing opgenomen analyse van de vakleerkracht Frans geeft gedetailleerd en verwijzend naar de betrokken eindtermen en leerplandoelstellingen aan hoe achter het cijfermatig vastgestelde tekort -door verzoeker als gezien onbetwist- een materieel falen schuilt aan luistervaardigheid, leesvaardigheid, gespreksvaardigheid en schrijfvaardigheid. Het zijn feitelijke vaststellingen. Noch in de analyse van de vakleerkracht, noch in de “samenvatting analyses” leest de Raad evenwel de redenering op grond waarvan de delibererende klassenraad vervolgens meent op grond van dit enkele cijfertekort, geplaatst in en gerelateerd aan het geheel van de resultaten, verzoeker te mogen tegenhouden.

Integendeel lijkt het erop dat de klassenraad vervolgens heeft willen nagaan of die materieel vastgestelde tekorten ook in de andere taalvakken, zowel de richtingspecifieke vakken Engels en Duits als het vak Nederlands, aanwezig zijn om dan samenvattend te besluiten: “Luister- en leesvaardigheid is een algemeen probleem”.

14. De Raad van State herhaalt dat een klassenraad die voorbij de gegeven slaagcijfers de prestaties van een leerling nader onderzoekt, zijn redenen om dit te doen bijzonder zorgvuldig moet verduidelijken.

Het gaat *prima facie* niet op, om daarbij die cijfers te minimaliseren door er zo nadrukkelijk op te hameren dat ze enkel te danken zijn aan de remediëring en hulp die de leerkrachten aan verzoeker hebben aangeboden. Nog minder, zo lijkt, kan er zonder meer op worden vooruitgelopen dat dit in een zesde jaar niet meer mogelijk zou zijn.

Het oordeel van de klassenraad dat de hogere cijfers voor Duits genuanceerd moeten worden ten spijt, blijft het wel zo dat ze hoog zijn. Uit een jaartotaal van 67% voor dit vak en uitgaande van de hiervóór beschreven aanname van de globale representativiteit van een jaarcijfer, toont de klassenraad niet overtuigend aan dat verzoeker spijs die 67% net op betekenisvolle wijze tekort schoot voor luister- en leesvaardigheid. De vakleerkracht zelf overigens is blijken zijn of haar analyse van oordeel dat een zesde jaar voor Duits misschien niet vanzelfsprekend is, “maar zou kunnen, mits hij de juiste houding blijft hebben en blijft studeren”.

Ook voor het vak Engels is verzoeker geslaagd, hetgeen in beginsel doet aannemen dat hij aan de leerplandoelstellingen voor dat vak op voldoende wijze heeft voldaan. Vooralsnog slaagt de klassenraad er in de huidige stand van de procedure niet in te overtuigen dat achter het slaagcijfer van 57% toch een specifiek falen schuilt, dat weliswaar dankzij andere prestaties in het totaal tussen de plooiën viel, maar dat niettemin blijvend relevant is om nuttig bij het

tekort voor Frans te betrekken. De analyse van de vakleerkracht is opmerkelijk kariger dan wat de vakleerkracht Frans heeft uiteengezet; elke verwijzing naar eindtermen en leerplandoelstellingen ontbreekt. De leerkracht wijst op zwaktes bij verzoeker -hetgeen niet verwondert, hij behaalt immers ook maar 57%- maar stelt evenzeer dat zijn schrijfvaardigheid “voldoende” is, dat zijn slaagcijfer “correct” is, dat hij “voldoende basisvaardigheden onder de knie” heeft.

Voor het vak Nederlands ten slotte notuleert de vakleerkracht wel concrete deelprestaties van verzoeker: voor leesvaardigheid met Kerstmis 9.3/15 en in juni 9/15, wat echter neerkomt op ongeveer 60 à 61% en dus met de conclusie in tegenspraak lijkt te zijn. Voor luistervaardigheid krijgt verzoeker met Kerstmis wel een tekort van 4.3/10 maar dat blijkt dan weer positief te zijn geëvolueerd, want in juni behaalt hij 11/20.

15. Het belang voor de gekozen richting moderne talen van het vak Frans is aanwezig, maar dan toch niet méér, zo lijkt, dan geldt voor de andere taalvakken waarvoor verzoeker wel geslaagd is, reden waarom de klassenraad allicht ook de prestaties voor die vakken uitdrukkelijk onderzoekt.

Een beschrijving van vakken door individuele leerkrachten is slechts een opstap naar een collegiale afweging onderling tussen alle relevante elementen van het geheel van de opleiding.

De daarvoor behaalde cijfers vermogen dan eventueel soms wel zwak voorkomen, het blijven slaagcijfers. Zou voor verzoeker luisteren en lezen moeilijk zijn, dan heeft hem dit niet verhinderd voor die vakken te slagen.

Het argument dat hij luister- en leesvaardigheid ontbeert voor ongeveer alles, kan om de *sub* 13 gegeven redenen vooralsnog niet worden aangenomen als motief om verzoeker niet te laten overgaan. Overigens, en in sterk contrast met de regelmatige terugkoppeling naar de eindtermen en de leerplandoelstellingen in de vakgebonden beschrijving van de leerkracht Frans, laat de

klassenraad in zijn collegiale motivering opvallend na aan te geven op welke wijze luister- en leesvaardigheid ook een vakoverschrijdende eindterm is.

Een afweging van het ene tekort tegenover de overige resultaten is op het eerste gezicht dan ook niet zorgvuldig tot stand gekomen.

Aldus is de Raad van State in de huidige stand van de procedure niet overtuigd van de specifieke redenen die de delibererende klassenraad hebben doen besluiten dat verzoeker het betrokken schooljaar niet met vrucht heeft beëindigd of, met andere woorden, dat hij wegens het gegeven dat hij slechts één tekort optekent niet in voldoende mate de doelstellingen die in het leerplan zijn opgenomen heeft bereikt en niet bekwaam wordt geacht zijn studies voort te zetten in het volgend leerjaar.

16. Het eerste middel en het eerste onderdeel van het tweede middel zijn ernstig.

VII. Besluit

17. Er is voldaan aan de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

BESLISSING

De Raad van State beveelt de schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de beslissing van de delibererende klassenraad van het eerste jaar van de derde graad economie - moderne talen van het Sint-Jan Berchmanscollege te Westmalle van 7 september 2012, waarbij aan Vincent Geli een oriënteringsattest C wordt toegekend.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 20 september 2012, door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren,	staatsraad,
	waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	
Bram Van Thillo,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Bram Van Thillo

Geert Van Haegendoren